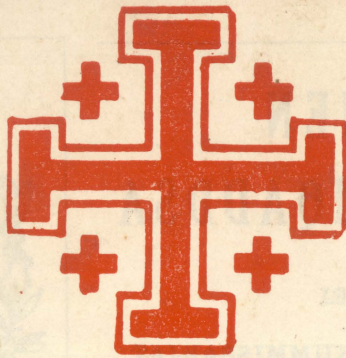




B'TIFKIRA



TAZ-ZJARA

TAL-PAPA

PAWLU VI

*"Super Muros Tuos Jerusalem, Constitui Custodes"*



Il-Għaxar Sena

APRIL-ĠUNJU, 1964.

Għadd 2.

LEHEN

# L-ART IMQADDSA

QARI

LI JOHROĠ KULL TLIET XHUR  
MILL-KUMMISSARJAT TAL-QABAR TA' KRISTU  
F'MALTA

Mitbugħ għand "Giov. Muscat & Co. Ltd." — Valletta.



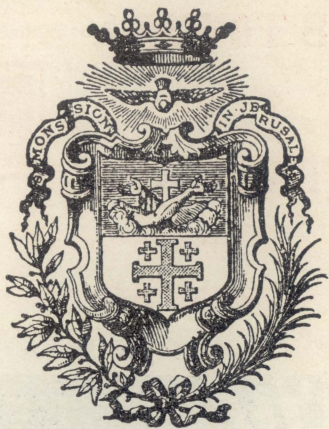
# LEHEN L-ART IMQADDSA

QARI

MAHRUĠ MILL-KUMMISSARJAT

TAL-QABAR TA' KRISTU

F'MALTA



Il-Ghaxar Sena

APRIL-GUNJU, 1964.

Ghadd 2.

## X'FIH DAN IL-GHADD

Fuq Din Il-Harġa ... .. (Editorjal).

### *Iż-Żjara Tal-Papa Pawlu VI Lill-Art Imqadssa*

1. Tluq minn Ruma ... ..	34
2. Wasla F'Ghammân ... ..	35
3. Fuq Xatt Il-Ġurdân ... ..	36
4. Waqfa Żghira F'Betghanja ... ..	37
5. Rewwixta ta' Ferh U Vija Sagra ... ..	39
6. Il-Quddiesa u L-Laqqhat ... ..	41

### *Il-Papa Jżur Israël*

7. Il-Laqgħa F'Megiddo ... ..	45
8. F'Nazaret ... ..	46
9. Kafar-Nahum U Ma'Dwarħa ... ..	48
10. Mill-Ġdid Ġerusalem ... ..	50
11. F'Betlehem ... ..	53
12. Tluq lejn Ruma ... ..	55

### *Żjiediet*

Żjieda "A". Kliem tal-Papa f'Bab il-Għamûd ... ..	57
Żjieda "B". Kliem tal-Papa f'Nazaret ... ..	58
Żjieda "C". Kliem tal-Papa F'Betlehem ... ..	61

*Direzżjoni:* W. R. P. Nikola Magro, O.F.M., Kummissarju tat-Terra Santa.

*Amministrazzjoni:* R. P. Valentin Cardona, O.F.M., Viċi Kummissarju.

Kummisserija tat-Terra Santa, Kunvent ta' Ġiezu, il-Belt.



# FUQ DIN IL-HARGA

Billi Malta tajjeb jew ħazin, pajjiż Kattolku, miġa fil-miġa; u billi ż-Zjara ta' Ras il-Knisja Kattolka, Papa Pawlu VI, lill-ART IMQADDSA, hija grajja waħdiena fl-Istorja — għax hi l-ewwel, mit-twaqqif tad-Din Nisrani sal-lum — ahna, l-Editur u l-Istaf ta' dan-naqra ta' "Qari", hsibna li l-gazzetti ta' Malta kienu sa jwandru, jum b'jum, fejn mar, a'ghamel u x'qal il-Papa, fiż-żmien li dam il-Palestina. Għal hekk konna qtajna li wandru l-aħbar taż-Zjara fil-qasir, biew ma ntennuw dak li n-nies kienu laħqu qraw. Imma wara rajna li konna "għaddejna l-flieles qabel jaqsu", għax il-gazzetti ta' Malta aktar għoġobhom jimxu fuq tal-Ingilterra, li għiebu ftit aħbarijiet fuq iż-Zjara tal-Papa, milli fuq tal-Italja, li wandru l-grajjiet kollha bir-rqaqat, u l-fehmiet ta' min kiteb ukoll.

Għal hekk, malli rajna dan, qbadna qabda gazzetti Taljani u ftit Ingliżi u ġbarna minhom, bis-sabar — u bil-għagla; għax ahna tfał tax-xogħol, u żmien ħali jkollna ftit—il-kitba li taraw f'dan il-għadd. Sibna tfałkil filli r—"reporters" Taljani kienu ħafna, u kull wiehed minnhom kellu xogħol: min jikteb x'isir barra l-knisja; min ġewwa l-knisja; u min imur fil-karozza, mal-ġilwa tal-Papa, jikteb x'isir fit-triq. Għal hekk ahna kellna nagħmlu bħal jig-saw puzzle, inlaqqgħu biċċa-biċċa, u nagħmlu kollox ħaġa waħda, u noħroġuha ktieb. Sibna wkoll tfałkil ieħor żgħir, u sewwejnich. Dan kien li r—"reporters" l-ART IMQADDSA ma k i e n u x jafuha sew, hekk għeltu kemm il-għalta, għad li m'hux għal bil-għan. Bħal kieku: wiehed qal li Ġebel iż-Zebbuġ jinsab Betlehem (waqt li hu jinsab fix-Xerq, ħdejn Ġerusalem); li l-Papa qaddes fuq il-Kalvarju (waqt li qaddes isfel, quddiem il-bieb tal-Qabar. Tala' l-Kalvarju wara l-quddies); li fil-Għar ta' Betlehem, jisimghu kliem il-Papa kien hemm Insara, Misilmin, u Lhud (Lhud ma jstax ikun li kien hemm. Għax Betlehem jinsab fil-Ġordanja, u fil-Ġordanja kollha ma hemm ebda Lhud). U għaltiet oħra bħal dawn, li sewwejnichom malajr, għax dik l-art, ahna nafuha sew.

Sibna wkoll tfałkil ieħor, kbir ġmielu, li sa ngħidulkom bih mill-ewwel, għax nehelsu minnu għal kollox ma stajniex. Dan hu l-qlib għal Malti ta' kliem il-Papa. Il-kliem li qal il-Papa Pawlu VI, Ras il-Knisja, kien l-aktar għal Kbar-il-Kbar, għan-nies ta' qagħda kbira u hemmiġa, biew jifhmuh, iqisuh u jiżnuh u jwarruh. Għal hekk mimli bi ħsbijiet għolja u kliem magħżul ta' daż-żmien, ta' Filosofija u Teoloġija, u għelm ieħor ta' dak il-mejl. Il-lsien ta' Malta ħurwa lsien qaddis u l-lsien qadim, imma m'hux ilsien irqiq. Hu lsien tal-bdiewa, tar-rġajja, tas-sajjeda, u fil-qasir, tal-ħaddiema tal-idejn, m'hux tal-fellejja tal-ħsbijiet.

Għal hekk kellna nitqannew u ngabblu kliem il-Papa mill-aħjar li niġstghu mal-Malti, imma li naqalbuh "ad litteram" sibniha li hi ħaġa li li ma tistax tkun. Mela min jaqra nitolbuk li jzomm quddiem għajnejh li fejn imiss kliem il-Papa, ma jsibx qlib bir-reqqa, imma jsib TAQRIB.

Li għedna, naħsbu li hu biż-żejjed, biew il-qarreja tagħna jkunni jafu l-kif u l-għala ta' din il-ħarġa, li hi worta oħra mill-oħrajn.

ID-DIREZZJONI.